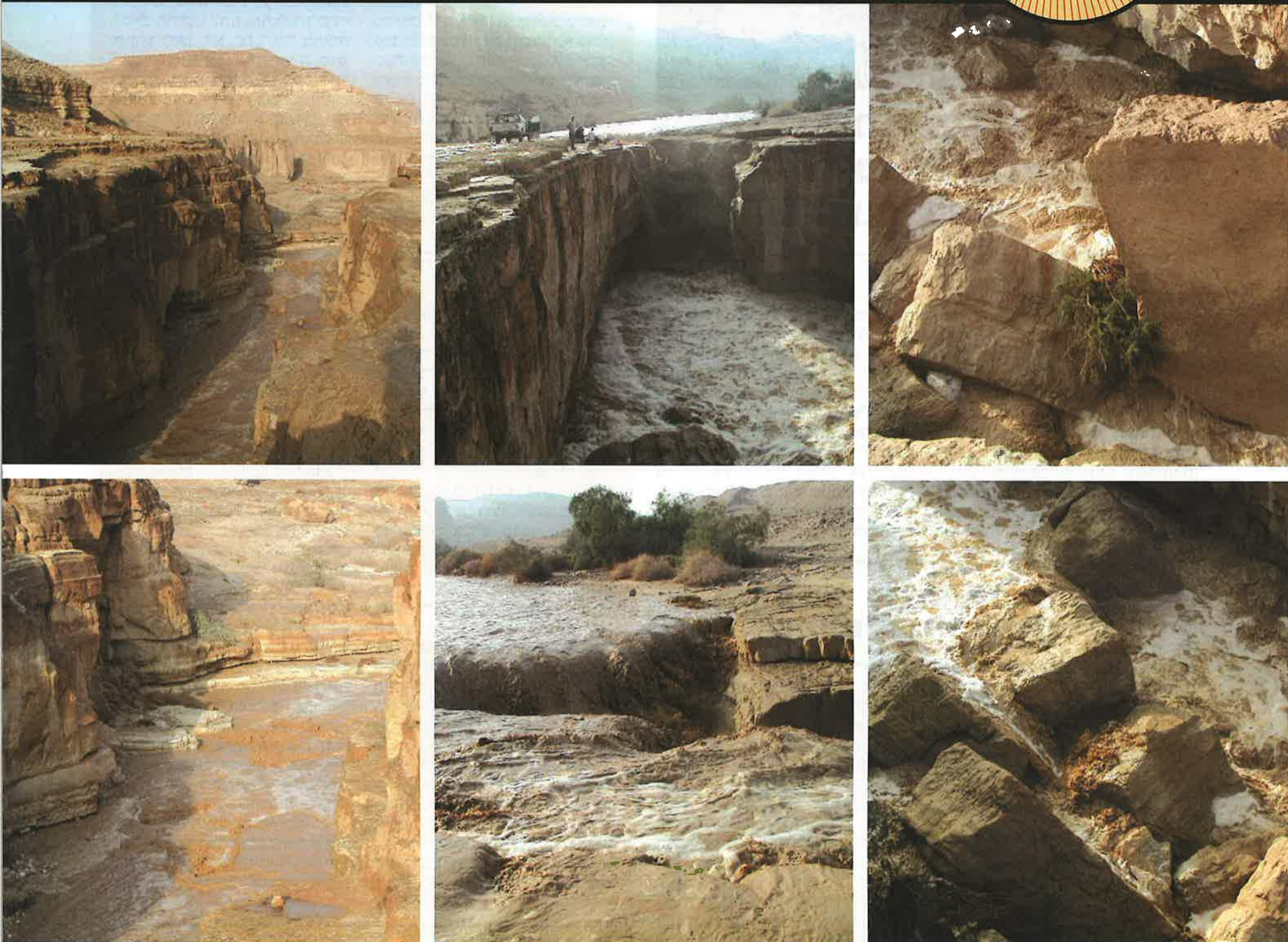

עיתון ערבות

גיליון מספר 12 שבט תשס"ד פברואר 2004

תמונות מהשיטפון האחרון בנחל צין

דבר ראש המועצה

תושבים יקרים,

מרבדים ירוקים נפרשו במרחבי הערבה מחליפים את הצהוב המדברי הקבוע, ואנו העומדים ערב ט"ו בשבט עוד נוסיף צבעים בנטיעות באירועים הקשורים בחג.

אירועי החורף "ערבה אטרקשן" (Attraction) נפתחו בחגיגת היום הפ" תוח במו"פ. האירוע שעמד השנה בסימן 45 שנים להתיישבות בערבה סחף את הכוחות המוכשרים הנטועים בקהילתנו ליטול חלק בהכנתו. ציון לשבח לתלמידי ביה"ס, למורים, לעובדי המו"פ, לתושבים, לפעילים ולכל האחרים, אשר עמלו ימים רבים בחווה ויצרו תשלובת ססגונית, מרהיבה ומרתקת, השאובה מהעבר, ההווה והעתיד. תמונות רבות והבזקים

מהעבר יצרו רגעים דרמטיים ותחושות התעלות רבות לתושבים ולאורחים הר" בים שפקדו את האזור. בין האורחים מצ" אנו גם דמויות נשכחות שנשזרו כל אחת בתקופתה בהקמה ובפיתוח הערבה. לכל אחד מהאורחים פיסת היסטוריה בהתי הוות הערבה, איחוד הפיסות והדמויות יוצר את תמונות הערבה השלמה. אני תקווה כי האורחים הנכבדים, ביניהם שרי חקלאות ובכירי המוסדות המיישבים, יי שאו את רשמי האירוע ואת דבר הערבה למקומות הנכונים.

מלחמת השלטון המקומי מול משרד האוצר החלה. בשבוע שעבר נורתה יריית הפתיחה בדמות השבתת השירותים בחינוך וברווחה. השלטון המקומי מצהיר כי הפעם המאבק הוא ל"חיים". לפיכך,

בשבועות הקרובים צפויה סדרת השב" תות נוספת שתלך ותחמיר.

להצהרת השלטון המקומי יש משמעות מרחיקת לכת, גם אם לא תמומש במלוי אה, בשל הכאוס שהיא מקפלת בתוכה. חוסר יכולתן של רשויות רבות, שקרסו כלכלית, לספק את השירותים הדרושים לתושבים, ושל רשויות אחרות שהקיצוץ במענק האיזון יביא לקריסתן אינו מותיר ברירה בידי השלטון המקומי והרשויות. יצויין כי מענקי האיזון ניתנו לרשויות מקומיות המצויות בנחיתות כרונית בכל הקשור להכנסות עצמיות, על מנת שיוכלו לספק את אותם שירותים עליהם הם מופקדים. הקיצוץ במענק האיזון הוא פגיעה נוספת דווקא ברשויות החלשות. מאחר ונפגענו קשות ממדיניות הקיצוץ

במענק האיזון, המאבק הוא גם מאבקנו.

לסיום, אני רוצה לבשר באופטימיות זהירה כי שיתוף הפעולה עם ירדן ועם הקרן בארה"ב להקמת מרכז מחקר ולימודים על הגבול בערבה התיכונה נכנס להילוך גבוה בשעה טובה. מאחר ולפרוי קט זה קיימים נושאים רבים להתנהלות בין המדינות, מעורבים בו גם משרדיהם של ראשי המדינות. אם לא יהיו שיבושים של הרגע האחרון ותקלות בלתי צפויות, נקיים בעוד כחודש את טקס הנחת אבן הפינה שההכנות לו בעיצומן.

שיהיה בהצלחה לכולנו.

שלכם בברכה,
לילך מורגן

הפגנת עובדי המועצה תובעים למנוע את הקיצוצים

עובדי המועצה האזורית יצאו להפגנת מחאה נגד המשבר ברשויות

קיצוץ נוסף בנושא בחובו משמעות מיוחדת עבור המועצות האזוריות הוא הקיצוץ בסעיף ההסעות לבתי הספר. המועצות האזוריות דואגות להסיע באוטובוסים מדי יום את התלמידים לבתי הספר הלוך וחזור לביה"ס האזורי, והקיצוץ בסעיף זה עלול למנוע מהמור עצות להמשיך ולממן מכיסן את אותן הסעות.

עובדי המועצה הביעו תקווה בסוף ההפגנה כי הממשלה תיתן פתרון למשבר הלוך ומתמשך ברשויות המקומיות, ובכך תימנע פגיעה קשה בילדי הערבה, כמו גם בכלל ילדי ישראל.

מערכת ערבות

עובדי המועצה האזורית בערבה התייחסו כונה יצאו להפגנת מחאה בצומת הכניסה ליישוב ספיר נגד המצב ההולך ומחמיר ברשויות המקומיות. ההפגנה נערכה במ"קביל לשורת הפגנות של עובדי הרשויות בכל רחבי הארץ. העובדים נשאו בידיהם שלטים שבהם נכתב, בין היתר, "סוגרים את המדינה", "סוף לחינוך חובה בישראל", ו"ממשלת ישראל תתעורר".

הרקע להפגנת עובדי המועצה הוא הקיצוץ בתקציבי החינוך והרווחה, וכן הקיצוץ במענק האיוון אותו נותן משרד הפנים לרשויות, שעלול להקשות על הרשויות המקומיות להמשיך ולתת לתושביהן את אותה רמת שירותים.

מקום שני לנבחרת כיתות י"ב של "שיטים" בגמר למרוצי שדה

י"ב שסיימה במקום השמיני, ונבחרות הבנות של כיתות ט' ו"א" שסיימו כל אחת במקום ה-15. בסך הכול מדובר בכמות גדולה של נבחרות בהשוואה לבתי ספר אחרים שהתמודדו בתחרויות מרוצי השדה.

לדברי המורה לספורט ומאמנם של התלמידים, גלעד אשר, מדובר בהישג חשוב ביותר שביה"ס "שיטים" אינו מגיע אליו מדי יום. "מה שהביא להישג הזה הוא שילוב של כמה גורמים: מסורת ארוכת שנים של השתתפות בתחרויות, כשרונות גדולים שבלטו בנבחרות השונות השנה, וגם מורים לספורט שבמשך השנים עשו עבודה מצוינת עם התלמידים".

מערכת ערבות

ביה"ס "שיטים" המשיך בהישגיו ה"איים גם בגמר הארצי למרוצי שדה שנערך במהלך חודש ינואר סמוך לבית שאן.

ההישג החשוב ביותר היה של נבחרת הבנים של כיתות י"ב שזכתה במקום השני בריצת 5000 מטרים, כשטמיר בקר, הרץ הבולט מבין התלמידים, מגיע למקום השלישי באותה ריצה. כפסע היה בין המקום השני למקום הראשון, ורק הפרש של חמש נקודות בדירוג הכולל של הנבחרות מנע זאת.

מלבד נבחרת כיתות י"ב השתתפו במרוצים עוד חמש נבחרות נוספות: נבחרת הבנים של כיתות י"א שהגיעה למקום השביעי מבין 14 נבחרות שהשתתפו במרוץ, ונבחרת הבנות של כיתות

דוח אירועים לחודש ינואר 2004

תאריך	סוג האירוע	תאור
3.1.04	חילוץ	חילוץ מטיילת ממעלה עלי במכתש הקטן
5.1.04	צבאי	גילוי עקבות ליד עין יהב - שווא
8.1.04	תאונת דרכים	רכב נשרף במהלך נסיעה ליד עין יהב ללא פצועים
8.1.04	חילוץ	חילוץ מטיילת מעלה עלי מכתש קטן
8.1.04	תאונת דרכים	התהפכות רכב צפונית לגשר נקרות - הנהג נלכד ברכב ונפטר
13.01.04	פלילי	גנבת 15 מחשבים מתחנת יאיר
13.01.04	צבאי	גילוי עקבות דרומית לעידן - שווא
15.01.04	פלילי	גנבת כסף ממשק בעידן - 2 חשודים נמלטו ברכב מזדה לבן - יצאה הודעה לתושבי האזור
19.01.04	צבאי	הברחת גבול בין עידן לעין תמר
20.1.04	צבאי	חידרת 3 מסתננים ליד עידן - סגירת ישוב עידן. המסתננים נמלטו
27.01.04	משטרת	חיפושים אחר תושב האזור שנעלם בשטח - נמצא בריא ושלם.
31.01.04	צבאי	גילוי עקבות צפונית לעין יהב - שווא
31.01.04	צבאי	גילוי עקבות דרומית לצוקים - שווא

על מנת ליצור שיתוף פעולה בינינו התושבים, במידה והנכם נתקלים במבריחים/גנבים אבקש להעביר מידע זה במיידית ל"מ", על מנת שנוכל להעביר הודעת S.M.S לכל תושבי האזור ולקבל את עזרתם.

דורר שלו - קב"ט

חדשים בערבה

זוג חדש בערבה, יפעת ויונתם אגם, ירכז את הגרעין החדש שמתוכו ייבנה היישוב החדש בארן ב'. בשיחה עמה מספרת יפעת אגם על העייפות מהמרכז ועל חזונו המקורי: יישוב קהילתי שיעמיד את איכות הסביבה ואיכות הקהילה כדרך חיים

הסביבה ולאייכות החיים בקהילה-בין אדם לחברו. זהו תחום שאנשים אינם מודעים לו מספיק, אך הוא יכול להשיג פירות רבות על איכות חיהם, לא פחות מבתחום הביטחוני והכלכלי. כדור הארץ מתבזבז כיום מבחינת משאביו על ידי המין האנושי, ויש לעשות שר מוש חוזר ויעיל באותם משאבים על מנת שההרס ייפסק או לפחות יואט. אני מאמינה שבמקום הקטן הזה אפשר לעשות ולו מעט לשימורו של כדור הארץ עבור ילדינו ועבור השותפים שלנו על הכדור הזה, בעלי החיים והצמחים. כיום אנו מחפשים אנשים שיבואו לכאן עם השקפת עולם דומה. אנשים שחיו במרכז והבינו שלא זו הדרך לחיות חיים איכותיים, ורוצים לגבש אתנו רעיונות בתחום איכות הסביבה ואיכות חיים.

כשאני חושבת מה הייתי רוצה שיהיה ביישוב החדש הבסיס הראשוני הוא להיטמע באזור ולא לבלוט בו, ולהתחבר לנופים ולמרחבים הקיימים פה. הייתי רוצה לבסס את היישוב שלנו על גידולים אורגאניים לצריכה עצמית, על אמנות ואומנות ועל הקמת מיזמים תיירותיים המתבססים על הנוף. הייתי רוצה יישוב שהבנייה בו תיעשה בצורה חכמה ומותאמת לסביבה, כשקיימת אפשרות לבניית מבנים מלבני בוץ ו"באלות" קש מטיוחות. יחד עם זאת, חשוב לציין כי לא נוותר על נוחות והתאמה לצרכים המודרניים. אני רוצה ביישוב אקולוגי המושתת על מחזור מים אפורים, על הייתי רוצה גם יישוב קהילתי שמ תקיים בו שיתוף פעולה בין תושביו בתחום היצירתי והתיירותי ומושתת על כבוד בין אדם לאדם.

אם כל זה יתגשם, צפוי הישוב להיות מודל לתכנון יישובים קהילתיים בכל הארץ, אות ומופת בתחום איכות הסביבה, תחום שכה חשוב להמשיך ולדחוף אותו, וכמובן, מקום שטוב לחיות בו.

יפעת אגם

כל חיינו גרנו במרכז הארץ, והכרנו אותו על כל הטוב והרע שבו. בשלב מסוים החלטנו יונתם ואני לערוך שינוי באורח חיינו. לא רצינו עוד בתזוית ובחץ המאפיינים את החיים בעיר הגדולה, זיהום האוויר, הזיהום הוויזואלי בעיניים ותרבות הצריכה חסרת הערכים. הרגשנו שלא מתאים לנו לגדל את בתנו בסביבה כזאת, והיינו רוצים לעשות עם עצמנו משהו אחר. היינו רוצים לחיות במקום שבו קצב החיים שונה. מקום שבו ניתן לחיות ללא העצבנות והלחץ המאפיינים את הכרך הגדול, מקום שמתוקף מיקומו ותחושת שותפות הדרך, יש ערך לקהילה וליחסים בין אדם לאדם ובין אדם לאדמה. כך הגענו לערבה התיכונה. כאן מצאנו כבר בימים הראשונים שלנו את אותה רגיעה, את אותו שקט נפשי שכה היינו זקוקים לו, כשכל יום כאן נינוח כמו שבת אחת ארץ כה. בחדש וחצי שבו אנו מתגוררים בערבה (אנו מתגוררים כעת זמנית בחצבה) התוודענו לאנשים הנפלאים והמיוחדים שחיים בה, וחוונו הכנסת אורחים ויחס חם. המדבר שכה אהבתי לטייל בו הפך מבחינתי למקום שטוב ומאתגר לחיות בו. נכון, אנהנו מדעיים לכך שיהיה לנו יותר קשה לראות סרט או הצגה או לחילופין לבקר במוזיאון, אבל את זה אפשר לעשות במהלך יום מרוכז, אחת לכמה זמן.

כיום אנו מונים שש משפחות המבקשות לבנות את ביתן ביישוב החדש הנקרא זמנית פארן ב' ובקרוב תיערך הצבעה על שמו החדש. בימים אלה התחלנו בהליך קליטה של משפחות נוספות הרוצות לבוא ולגור כאן. הכור נה שלנו היא לקלוט בראש וראשונה משפחות שמקום עבודתם אינו תלוי במקום מגורים, ויכולים לעבוד מהבית באמצעות המחשב האישי ורשת האינטרנט או לייצר שירותים ומוצרים שאינם תלויים במיקום גיאוגרפי.

אך זה אינו הקריטריון היחיד שיכול לבסס בעיניי יישוב. הייתי רוצה יישוב שתושביו מחויבים לנושא איכות

לתושבי המועצה

ניתן עדיין לחדש כרטיסים של תושב הערבה

יש לשלוח לשם כך שם מלא, כתובת מדויקת ומספר ת"ז בצירוף עשרה שקלים. תושבים שזו התעודה הראשונה שלהם מתבקשים לצרף תמונה עדכנית.

יהודית ברין. מועצה

המועצה האזורית הערבה התיכונה מחפשת כבאים מתנדבים להפעלת רכב הכיבוי הנמצא במרכז ספיר

תושבים בעלי רשיון נהיגה מסוג ג' המעוניינים לעבור קורס בן יומיים בהפעלת רכב הכיבוי מתבקשים לפנות לדרור שלו, קב"ט המועצה.

עריכה גולדפינגר תקשורת מו"ל מועצה אזורית ערבה תיכונה, מרכז ספיר ד.נ. ערבה 86825 שעות פעילות ימים א'ה משעה 15:00 עיצוב גרפי חגית מיון צילום השער רועי פטריק צילומים דני הדס, יהודית ברין הפקה Goldfinger טלפון 056-970831 נייד 03-6393388

עיתון ערבות

רישוי עסקים הנחיות כלליות

מדינת ישראל מעודדת מטבע הדברים פיתוח וקיום עסקים למען כלכלת תרשיב ורווחתם. במקביל מוטלת עליה אחריות לדאוג לכך שהעסקים השונים יפעלו במסגרת החוק, בכדי להגן על הציבור הרחב.

לשם כך נחקק חוק רישוי עסקים תשכ"ח - 1968, שהוא אחד החוקים החשובים לאזרחי המדינה שנועד להביא למימוש המטרות הבאות:

המשרד לאיכות הסביבה - להבטיח איכות נאותה של הסביבה לרבות מניעת מפגעים ומטרדים.

משרד ישראל - למנוע סכנות לשלום הציבור ולהבטיח את שלומם מפני מעשי שוד והתפרצות.

משרד העבודה - לקיים בטיחות של הנמצאים במקום העסק או בסביבתו.

משרד החקלאות - למנוע סכנת הידבקות במחלות בעלי חיים, ומניעת זיהום מקורות מים בחומרי הדברה, בדשנים ובתרופות.

משרד הבריאות - להבטיח את בריאות הציבור, לרבות תנאי תברואה נאותים.

הרשות המוניציפאלית - להבטיח קיום הדינים הנוגעים לתכנון ובניה ולשירותי הכבאות.

חשוב שתדע, התהליך לקבלת רישיון עסק עלול להמשך זמן רב, מאחר והדבר תלוי בהכנה והגשה של מסמכים וטפסים שונים כגון תוכניות רישיון עסק, קבלת אישורים, והסכמתם של מספר גורמים, לאחר שהעסק עומד בתנאים שנקבעו על ידם.

מהו רישיון לניהול עסק

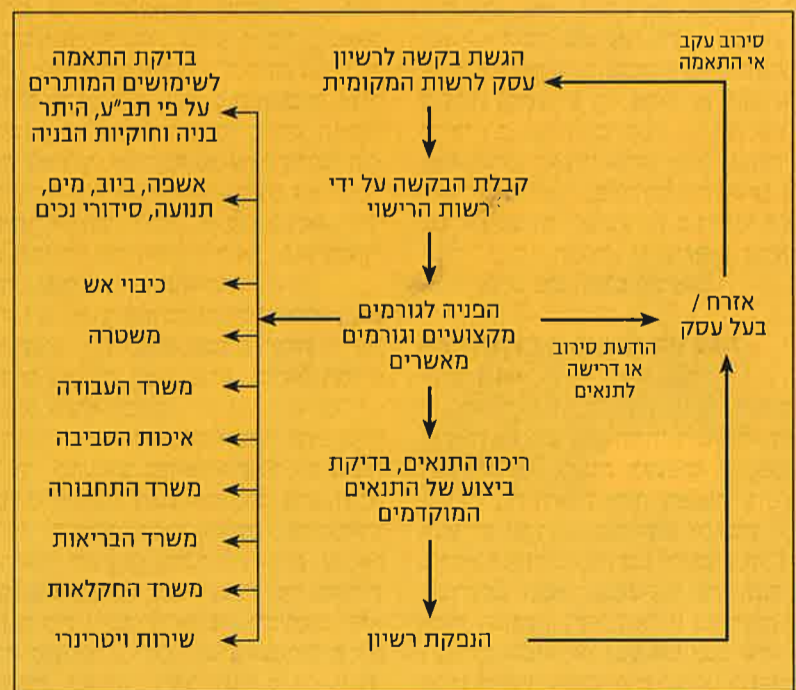
רישיון העסק בא להבטיח כי ננקטו כל האמצעים והסידורים המתאימים להפעלתו התקינה של העסק עפ"י מטרות החוק לטובת הציבור הרחב.

קבוצת עסקים טעוני רישוי

קבוצה 1 - בריאות, רוקחות וקוסמטיקה.	קבוצה 6 - מסחר ושונות.
קבוצה 2 - דלק ואנרגיה.	קבוצה 7 - עינוג ציבורי, נופש וספורט.
קבוצה 3 - חקלאות ובעלי חיים.	קבוצה 8 - רכב ותחבורה.
קבוצה 4 - מזון.	קבוצה 9 - שירותי שמירה ואבטחה.
קבוצה 5 - מים ופסולת	קבוצה 10 - תעשייה, מלאכה, כימיה ומחצבים.

תהליך הרישוי

- שלב א' - מידע מוקדם והכנת מסמכי הבקשה. חוזה שכירות עסק מהווה התחייבות כובלת, ולכן רצוי מאוד שתבצע בירור מוקדם בטרם תחתום על חוזה שכירות.
- זכור! "סוף מעשה במחשבה תחילה", ולכן אל תשקיע ותסכן את כספך בעסק שלא ניתן לקבל בו רישיון!!!
- מומלץ על המבקש להקים עסק שהוא "טעון רישוי", ולפנות ליחידה לרישוי עסקים ברשות המקומית. לקבלת מידע מוקדם ניתן לפנות בטל' 08-6592225 או 050-408359.
- במידע המוקדם ניתן לקבל הגדרה של סוג העסק עפ"י צו רישוי עסקים, ומידע על בעיות רישוי צפויות, חוקים, תקנות, הנחיות כלליות ועוד.
- שלב ב' - הגשת הבקשה ותשלום האגרה
- שלב ג' - בחינת הבקשה.
- שלב ד' - העברת הבקשה לאישור הגורמים המטפלים במתן האישור.
- שלב ה' - בחינת הזכאות לרישיון / היתר זמני.
- שלב ו' - הנפקת רישיון עסק / היתר זמני.

המידע הנ"ל מוגש לכם באופן מתומצת. כל סתירה בין האמור לעיל לבין החוק - נוסח החוק הוא שקובע! מידע נוסף על החוק ועל הליכי הרישוי ניתן לקבל במשרד מח' תברואה ורישוי של המועצה.

שמואל חיים
תברואה ורישוי עסקים

עזרא רבינס סיים את תפקידו כמנהל המו"פ

בימים אלה סיים עזרא רבינס את תפקידו כמנהל מו"פ ערבה תיכונה וצפונות. רבינס, בן 47, נשוי ואב לחמישה ילדים, ניהל את המו"פ בעשר השנים האחרונות, והיה אחראי על שורה של פרויקטים ומחקרים חקלאיים דוגמת פרויקט הזה"ב. את תפקידו סיים בארגון המוצלח של "היום הפתוח" במו"פ שעמד בסימן 45 שנות התיישבות בערבה התיכונה. את מקומו ימלא מעתה שייקה אורן.

עזרא רבינס נולד בארה"ב, עלה לישראל ב-1962, התגורר במוצא עילית הסמוכה לירושלים ועבד כמורה דרך. ב-1980 עבר ליישוב צופר שבערבה התיכונה, החל לגדל פלפלים, ובהמשך שימש כמרכז המשק של היישוב. ב-1994 מונה לתפקיד מנהל המו"פ.

כיצד אתה מסכם את עשר השנים שבהן עמדת בראש המו"פ?

אלו היו עשר שנים מאתגרות, מעניינות, מרתקות ומהנות שכלו להימשך עד אינסוף, אך אני החלטתי להסתפק בהן ולפנות את מקומי. התמזל מזלי ומצאתי את עצמי עובד במשך תקופה זו עם אנשים נהדרים מתוך הערבה ומוחצה לה.

מהי גולת הכותרת של עבודתך?

יש כמה פרויקטים שאני מאוד גאה בהם. ביניהם פרויקט "ערבה נקייה" שלא היה עוד פרויקט מהמניין, אלא פרויקט בעל השפעות אורך ורוחב רבות שעשו להביא תועלת לכולם. אני גאה גם בהרבת הפעילות שהייתה במו"פ בתקופתך, ובהרחבת הקשר עם מוסדות מחקר שונים בארץ שהביא לכאן חוקרים שונים.

כיצד אתה מסכם את "היום הפתוח" שאתה היית ממארגניו?

אני חושב שזה היה אירוע מאוד מוצלח. לא האירוע עצמו הפך בשנים האחרונות לאחד האירועים החקלאיים הגדולים בארץ, אם לא הגדול שבהם. אנחנו בכל שנה מארגנים אותו כך שייערך לפני ט"ו בשבט, ומנסים להעמיד נושא שונה במרכז. הפעם החלטנו לסכם 45 שנות התיישבות בערבה, ועל פי הרשמים שקיבלתי אנשים מאוד אהבו את האירוע. עים שהיו, ובעיקר את התערוכה שהציגו התלמידים.

תכניות לעתיד יש לך?

אין לי כרגע תכניות מיוחדות. אני מתכוון לחזור למשק, ואולי בעתיד להיכנס לענף התיירות.

יש לך עצה וברכה למנהל המו"פ הבא?

היה לי תענוג לעשות חפיפה עם שייקה שהוא איש מצויין שידע לפרגן, ללמוד ולהקשיב. אין לי ספק שיעשה עבודה טובה בתפקידו, ואני סומך עליו מהבחינה הזו בעיניים עצומות.

מערכת ערבות

בטיחות בדרכים סיכום שנת הפעילות 2003

להלן סיכום פעילות בטיחות בדרכים שבוצעה במהלך שנת העבודה 2003.

גני ילדים

ערכת ההדמיה שנרכשה ע"י המועצה בשנת 2002 עוברת בין גני הילדים, ומשמשת את ילדי הגנים ללימוד התנהגות בדרכים.

בית ספר יסודי

כיתות א'ג' עברו הדרכת נסיעה בטוחה באוטובוס. הועברו לתלמידים פרסומי בטיחות בדמות לוח שעות עם הנחיות בטיחות בדרכים.

כיתה ה' עברה הדרכה ל"נאמני אוטובוס".

בית ספר תיכון

כיתות ז' עברו הכנה למסע אופניים לאילת. ההכנה בוצעה בעזרת חברת ב.ב.ד. שהדריכה את תלמידי הכיתה בהתנהגות בכביש ובנושא שליטה (עיונית ומעשית).

כיתות די' עברו סדנת "דרך לחיים".

כיתות י"ב עברו סדנה עם רוני מצליח לנהיגה בטוחה.

תלמידי י"ב צפו בהצגה "התנגשות חזיתית".

התיכון המשיך השנה בחג החנוכה את מרוץ" אור לחיים" - למען ערך החיים. המרוץ היווה המשך לרצף של פעילויות חינוכיות שמטרתן הגברת המודעות של בני הנוער לפיתוח האחריות האישית על חייהם, תוך שימת דגש על הגורם האנושי.

אוכלוסיית הנהגים

בוצעו שתי השתלמויות נהיגה מונעת לנהגי האזור.

נהגי המועצה ביצעו השתלמות נהיגה במצבי חירום ביטחוניים.

אנו מאחלים לאציק פלד
רפואה שלמה והחלמה מהירה,
ומקווים לחזרתו המלאה
לעבודתו במתנס

מאות מבקרים בתערוכה החקלאית

שר החקלאות ישראל כץ ויו"ר הקק"ל יחיאל לקט ביום הפתוח

שר החקלאות ישראל כץ, ראש המועצה לילך מורגן, מנהל המו"פ הנכנס שייקה אורן ומנהל המו"פ היוצא עזרא רבינס ביום הפתוח

בסימן הצלחה ותקווה

יום גדוש פעילות עבר על אורחי היום הפתוח במו"פ. האורחים, בהם שרים ומנכ"לים בעבר ובהווה עמדו מקרוב על הישגיה של הערבה, לצד הבעיות והאתגרים המלווים אותה בשנים האחרונות. גולת הכותרת באירוע: ביקור במנהרת הזמן בה שולבו עבר והווה מפוארים לצד עתיד מזהיר.

הסכם השלום עם ירדן, לצד אזכור של המצב ששרר בעבר בגבול עם ירדן: חדי רות רבות של מחבלים, פיגועים ומרדפים של כוחות צה"ל. עוד אוזכרו בדוכן גם הקמת מרכז המשתלמים בערבה, פרויקט "שורת פתוח 2000" עם הקהילה היהודית באוסטרליה, יחידת החילוץ שהוקמה כדי להציל אנשים מפגעי השיטפונות, והתיי רות שהחלה לפרוח באזור בעשור שעבר. שנות האלפיים רק החלו לא מזמן, ובכל זאת הוקם דוכן שסקר את ארבע השנים שעברו על הערבה. כאן אוזכר ההווה הלא פשוט העובר על הערבה: הגזרות שנחתו על היישובים בעקבות התכנית הכלכלית של ממשלת ישראל, אך יחד עם זאת הובעה בו גם אופטימיות בזכות הקמתו הצפויה של היישוב צוקים. הילדים גם שחזרו שוב את שיא גינס שהשיגה הערבה ביום הפתוח שהיה לפני שנתיים: שבירת השיא העולמי בהכנת סלט ירקות.

הדוכן האחרון ניסה כאמור לשרטט לא את העבר וההווה, אלא דווקא את הער תיד. הילדים, דור העתיד של יישובי הער רבה, בחרו בתסריט אופטימי שבמסגרתו הערבה היא אחד האזורים המשגשגים בארץ, ובה כבר קיימים בתי מלון, גורדי שחקים, מרכז קניות ואצטדיוני כדורגל וגולף.

האורחים הביעו סיפוק רב מהיצירתיות שהושקעה על ידי הערבה. האורח הבולט באירוע, שר החקלאות, ישראל כץ, אמר כי הוא מאחל ואף יפעל בכדי שחזון העתיד של הילדים יתגשם, אם כי הוא באופן אישי היה מוכן לוותר על גורדי השחקים.

"שיח ערבה" כמבוא לשיח לאומי
לאחר ארוחת צהריים חגיגית על המדשאה בסמוך למועדון עידן השתתפו פו האורחים ומארחיהם ב"שיח ערבה" שבה העלו המשתתפים שישבו על הבמה פתרונות לבעיות המעיקות כיום על יי שובי הערבה. את הרב שיח פתחה ראש המועצה, לילך מורגן, שנשאה דברי ברכה

המחקרים הנעשים בדגי נוי השוהים במים מתוקים ובגידול דגי נוי ימיים. כיום יש בערבה כעשר חוות של דגי נוי, רבים מהדגים מיוצאים לאירופה, והיא מהווה כ-80% מסך כל הייצוא הישראלי של דגי נוי. לדברי שגב, צפוי גידול בתוצרת של עד פי ארבע בשנים הקרובות.

ביקור במנהרת הזמן

שיאו של היום היה הסיור בתערוכה החקלאית בערבה שבה ראו האורחים עשרות חברות מכל רחבי הארץ העוסקות במכירת ציוד לחקלאות. גולת הכותרת בסיור הייתה התערוכה פרי יצירתם של ילדי ביה"ס "שיטים" שנקראה "מסע במנהרת הזמן", וגוללה את סיפורה של ההתיישבות בערבה התיכונה החל משנות החמישים ועד היום לצד שרטוט אופטימי על עתידה של הערבה. הילדים הנרגשים מביקורם של האורחים החשובים שמחו להסביר להם בהתפעמות על הדוכן שיצרו והקימו.

בדוכן שנות החמישים ניתן היה לראות, בין השאר, הדמיה של אזור מעלה הער קרבים, תמונות של הבארות הראשונים בערבה, וציטוטים מפי ראש הממשלה הראשון, דוד בן גוריון, על חשיבותו של הנגב למדינת ישראל.

בדוכן שנות השישים והשבעים, עשר רים בהם הוקמו מרבית היישובים בערבה, הושם דגש בעיקר על מאכלים שונים שרווחו באותה תקופה. כשהאורחים יכולים לטעום פשטידות וסלטי פירות "בטעם של פעם". בדוכן גם נרשמו שמר תיהם של הילדים הראשונים שנולדו בכל יישוב ויישוב.

דוכן שנות השמונים הבליט את הקמתו של היישוב עידן, היישוב האחרון שקם בערבה עד להכרזה על הקמתו של צוקים, וכלל בנוסף גם פרטי טריוויה על השיטפון הגדול שגרם לסגירת כל הכבישים, על החתונות הראשונות בעין יהב, ועל סניף בנק "עין חי" שהיה בערבה ושירת את תושביו. דוכן שנות התשעים הציב במרכז את

השלום שהושג עם ירדן ב-1995, והדגיר שו את הפרויקטים המשותפים שנעשו בין הצדדים בשנים האחרונות. על רקע קריסת ההסכמים עם הפלסטינים והאיר נתיפאדה והטרור המתמשכים, ובמקביל להסכם השלום הקר עם מצרים, מדובר בהישג ראוי לציון בעיקר בעת הזו. כך למשל הועלה שיתוף הפעולה בין הצדדים לגילוי חדרות מצד מברחים הפולשים מהצד הירדני, ופרויקט הזה"ב שבו שיתפו הצדדים פעולה בניסיון להכחיד את זבוב הפירות הפוגע בייצור החקלאי.

לצד זה אוזכרה בסיור בעיית המוקשים המצויים באזור הגבול עם ירדן בצד הישראלי. הקושי במציאת פתרון לבעיה הוא רב, משום שמדובר במוקשים המתפוצצים בקלות ומסכנים חיי אדם, אך מנגד קיים קושי רב באיתורם בשל היותם עשויים מפלסטיק. העניין עדיין תלוי ועומד מול צה"ל המשתתה בפניו כל המוקשים. צוינו גם האופציות העתידיות בשיתוף פעולה משני עברי הגבול בחקלאות ובהקמת פרויקטים משותפים נוספים.

הצלחה רבה בענפי הירקות ודגי הנוי

בביקור בתחנת יאיר יכלו המבקרים לראות מקרוב את המחקרים החקלאיים הנעשים כל השנה בענפים שונים הקשורים בחקלאות: כגון מציאת פתרונות לבעיית הקרקע, המזיקים והאבק המצוי בשפע באקלים המדברי ומשפיע על גידול הפרחים. הצורך במציאת פתרונות לבעיות השונות לעולם איננו מסתיים, ואת הבעיות הנפתרות תופסים בכל שנה את גרים חדשים המצריכים גם הם פתרונות.

עזרא רבינס, מנהל המו"פ היוצא, בסוקרו את הגידולים השונים בחקלאות, אמר למבקרים כי ענף הפרחים המצוי במצב לא ברור ביחס לענף הירקות המצוי במצב טוב בהרבה. הוא אמר כי בערבה יש כיום כ-800 דונם של חקלאות אורגנית, וזאת הודות לפעולות המחקר הרבות הנעשות על ידי המו"פ. רן שגב מהמו"פ סיפר למבקרים על

מאות מוזמנים גדשו את הערבה ביום הפתוח שנערך על ידי המו"פ בסוף החודש שעבר ועמד בסימן 45 שנה להתיישבות בערבה. במסגרת היום הפתוח ביקרו המוזמנים במועצה, ביישובים, במו"פ "יאיר", בחממות הניסוי, בתערוכה החקלאית, ובתערוכה מיוחדת פרי יצירתם של תלמידי ביה"ס שיטים שהציגה את תולדות הערבה. בסופו של היום נשאו חלק מהאורחים דברים בשיח מיוחד שעסק בשאלת עתיד הערבה.

בין המוזמנים בלטו אישים רבים שת"רמו תרומה נכבדה להתיישבות באזור, ובהם שר החקלאות, ישראל כץ, שרי החקלאות לשעבר: אריק נחמקין, רפאל איתן וח"כ חיים אורון, יו"ר הקרן הקיימת, יחיאל לקט, יו"ר תנועת המושבים וח"כ לשעבר גדליה גל, מנכ"ל משרד החקלאות לשעבר: יונתן בשיא, איתן ברושי ודני קריצ'מן, מנכ"ל מקורות, עמוס אפשטיין, המדען הראשי, פרופ' דן לבנון, ראש מיני"הל המחקר החקלאי, ד"ר אלי פוטיבסקי, ועוד נכבדים רבים אחרים.

הסיור נערך באוטובוס וליוו אותו ראש המועצה, לילך מורגן, מנכ"ל רשות הניקוז והמים בערבה, עמי שחם, ומנהל המו"פ היוצא, עזרא רבינס.

מלות המפתח שהועלו בפני המבקרים על ידי המלווים בבואם לתאר את אורח החיים בערבה ואת חשיבות הצלחתה היו סולידריות ותלות הדדית, כשבלעדיהן לא יוכלו יישובי הערבה להתקיים. על אף שכל משק עומד בפני עצמו הרי התלות החברתית והקהילתית בין המשקים היא רבת משמעות, ולכן חשוב שמשקים לא ייכשלו. כשנוצר מצב שבו משק נקלע למצב קשה, משנסים הכול מותניים ומ"סייעים לו לעמוד על רגליו מחדש.

פרויקטים משותפים עם ירדן

הסיור החל בשעות הבוקר ונפתח בביקור במצפה השלום המשקיף על השטחים החקלאיים של חצבה ועידן כשברקע הגיבול עם ירדן. כאן ובאתרים נוספים העלו על נס מלווי הסיור את חשיבות הסכם

קונסנזוס לאומי

ארבעה שרי חקלאות בעבר ובהווה הגיעו לערבה התיכונה ביום הפתוח של המו"פ. כולם היו אחוזי התפעלות ממה שראו עיניהם. על אף חילוקי הדעות האידיאולוגיים, על דבר אחד הסכימו כולם: הערבה היא מפתח חשוב בקידומה של מדינת ישראל

המגובל עם ירדן. שמחתי כשר לסייע לאזור הזה, וגם כיום אני תמיד שמח לבוא ולבקר כאן, משום שמדובר באזור שהצלחה בו היא במידה רבה בזכות האנשים שחיים פה. בעתיד, לדעתי, צריך להמשיך ולסייע בפיתוח החקלאות במקום, משום שלהבדיל ממקומות אחרים החקלאות כאן היא העוגן המרכזי, וכל ניסיון להקים מערכות שאינן חקלאיות איננו אפשרי. העתיד כאן תלוי במה שהמדינה תחליט: אם המדינה תפעל לפתח את האזור ולהביא אליו אוכלוסייה הוא ישגשג.

הערבה היא אסם הירקות המרכזי של ישראל

רפאל איתן (צומת) - כיהן בתפקיד שר החקלאות בשנים 1990-1992 ו-1996-1999.

הערבה היא הרזרבה של המדינה לייצור חקלאי, והיא אסם הירקות המרכזי. יש כאן מרחב לייצור חקלאי שלא רק שאין כמוהו עוד בארץ, אלא אין עוד כמותו בעולם. מה שהופך את המקום כאן לייחודי הוא האקלים והתנאים השוררים פה, אך יותר מכך זה החופש הרעיוני שיש לכל מי שבא לכאן לעשות מה שהוא רוצה. כל אדם שיש לו רעיון באיזשהו תחום: חקלאות, תעשייה או תיירות, יכול לעשות את זה כאן. בשנותיי כשר החקלאות פעלתי לצמצום הביורוקרטיה שהפריעה כאן למגדלים. הבאתי לכך שהערבה תוכל לייצא חקלאות, מבלי שתצטרך לעבור את המועצות השונות. היתרונות שצמיחו כתוצאה משיווק וייצוא יותר אטרקטיביים הביאו לכאן עוד אנשים, בעתיד צריך להביא לכאן עוד אנשים, וכך להגדיל את האוכלוסייה. המקום כאן הוא מצויין, והוא יכול להתפתח בזכות מדיניות נכונה של הממשלה.

לערבה צבוי עתיד אופטימי

אריק נחמקין (העבודה) - כיהן בתפקיד שר החקלאות בשנים 1984-1988.

אני התחלתי ללוות את אזור הערבה עוד מאז שהגרעין הראשון עלה לפה ב-1959, כשהייתי מרכז המשק של תנועת המושבים. עוד לא הייתה אז פרוגרמה למקום. המעניין הוא שהמתיישבים שהגיעו לכאן היו מאוד אופטימיים באשר לסיכוי לפתח את המקום, וה' מוסדות היו מאוד פסימיים. עם השנים הגענו ממצב של חוסר דאגות וחוסר אמון למצב שבו הערבה משמשת מקור מזון חשוב לאוכלוסייה הישראלית בעיר קר בחורף, וגם כמקור ייצוא מרכזי. מה שאפשר את אותה הצלחה היו המוסדות שראו ביישובים מעין בן יחיד עם זכויות מיוחדות שצריך לטפח אותן, והאנשים שהגיעו לפה שהיו בעלי יכולות אינטלקטואליות גבוהות ונדירות.

כשר חקלאות הפעילות העיקרית שלי הייתה להביא את האזור ממקום שעוסק בגידול פתוח לגידול בכיסוי, ולהביא לכאן פועלים, אחרי שעד אז המגדלים עשו את כל העבודה בעצמם. עיקר הבעיה של ההתיישבות בערבה היא בעיית המים המקשה עד היום על החקלאים. על מנת שתמשיך לשגשג היא צריכה לפתח תחומים נוספים שיהגדלו את ההכנסות שלה כמו התיירות. ככלל, אני צופה עתיד אופטימי לערבה, זאת משום שבעבר המצב היה הרבה יותר קשה, ואיש לא האמין שהאזור ישגשג. כיום המצב טוב בהרבה, ואין סיבה שהאזור לא ימשיך ויצליח.

מערכת ערבות

תכנית לפיתוח הנגב שתכלול את יישובי הערבה, ותיגע בתחומי החקלאות, התיירות והרחבת האוכלוסייה. הדבר הבולט ביותר בתכנית הוא בהקמת היפרדרום למרוצי סוסים באזור חבל אילות, וינוהל במשותף על ידי עיריית אילת ומועצות אילות והערבה התיכונה. הקמת ההיפרדרום צפויה להביא לפיתוח, ליצירת מקומות עבודה חדשים ולהכנסות. הקמת מסילת רכבת באזור שתחבר בין ים סוף לים התיכון עשויה גם כן לשפר את איכות החיים כאן. המפתח בעיניי, בסיכומי של דבר, הוא לשמור על איכותו של האזור, ולאפשר לו להמשיך לגדול ולהתפתח.

הבעיה היא שאת הערבה אף אחד לא רוצה להחזיר

חיים אורון (מרצ) - כיהן בתפקיד שר החקלאות בין השנים 1999-2000.

הבעיה העיקרית של הערבה היא שאף אחד לא רוצה להחזיר אותה. לו משהו היה רוצה להחזיר אותה, היה קם משהו אחר, מתריע מפני החזרתה, ומשקיע בה יותר מכפי שהושקע בה עד היום, כפי

ארבעה שרי חקלאות, אחד בהווה: ישראל כץ, ושלושה מהעבר: חיים אורון, רפאל איתן ואריק נחמקין, הגיעו ליום הפתוח במו"פ, והתרשמו במו עיניהם מהמחקר החקלאי רב השנים בערבה. באופן מקרי הייתה החלוקה בין ימין לשמאל מבין השרים שהגיעו שוויונית: שניים מהם נמנים על מפלגות הימין ושניים על מפלגות השמאל. על אף חילוקי הדעות האידיאולוגיים הקיימים בין ארבעת הפוליטיקאים, על דבר אחד הייתה הסכמה כללית: להתיישבות בערבה יש חשיבות רבה, ולכן יש צורך להמשיך ולהשקיע בה, בכדי שתמשיך לשמר ואף להגדיל את הישגיה. כל אחד מהשרים בדימוס ובהווה גם פירט בהרחבה את מדיניותו משרדו כלפי אזור הערבה בשנות כהונתו.

מרוצי סוסים

מפתח לקידום הערבה

ישראל כץ (הליכוד) - מכהן בתפקיד שר החקלאות ופיתוח הכפר מאז 2003.

אזור הערבה הוא אזור מיוחד בעיניי שהתושבים בו עושים את עבודתם בצור

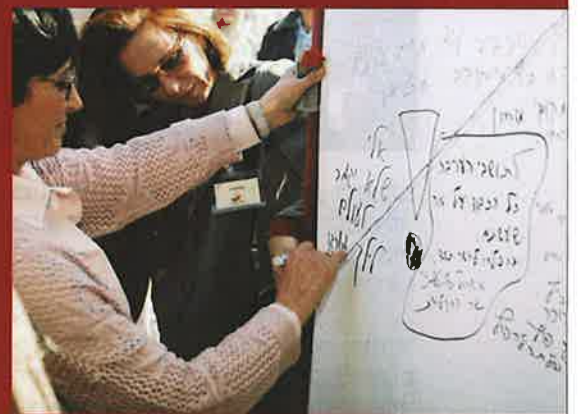
ראש המועצה לילך מורגן חברת השר לשעבר רפאל איתן, מנכ"ל משרד החקלאות לשעבר איתן ברושי ושר החקלאות ישראל כץ

שרי החקלאות בעבר ובהווה. מימין שר החקלאות ישראל כץ והשרים לשעבר רפאל איתן, אריק נחמקין וחיים אורון

שעשו באזורים אחרים. את הערבה אף אחד לא רוצה להחזיר, ולכן התמיכה בה היא בעיקר בדיבורים. ההכרעה האמיתית בשנים הבאות חייבת לבוא בכיוון הגליל והנגב, וההכרעה על כך צריכה לבוא מצד המדינה. הוכח כבר פעמיים בעבר שכשהמדינה מתערבת היא יכולה להביא אוכלוסייה לאזורים שעד אז לא היו מיושבים. זה קרה בשנות החמישים כשהתחילו לאכלס את הפריפריה בדרום, וקרה בשנות השמונים כשהמדינה עודדה אנשים רבים לבוא לשטחים. כשר חקלאות פעלתי כאן בתחומים רבים. פעלתי בקידום המו"פ, בקידום פרויקט ערבה נקיה ובסילוק המוקשים

רה בלתי רגילה. זהו הביקור השני שלי באזור בתוך תקופה קצרה, והתרשמתי מאוד ממה שנעשה בו. כיום הערבה היא אסם הירקות של מדינת ישראל, והפלפל הוא מלך הערבה. יש כאן שיפור עמוק בתחום הייצוא, והדבר תואם את מדיניות משרד החקלאות השואף לשיפור מתמיד בתחום זה. בעקבות הביקור הקודם שלי כאן החלטנו לפעול בתחום ההשקעות. פועל יוצא מכך הוא הניסיון להביא לתיקון חוק השקעות הון, כדי שאזור הערבה יקבל פטור ממס (הכוונה להשוואת התנאים בחקלאות כפי שנעשה בתעשייה). אני פועל להביא לאישור הממשלה

ראש המועצה לילך מורגן בתערוכת מנהרת הזמן

ירקות לראווה בתערוכה החקלאית

לרגל האירוע, וציינה בגאווה את העובדה כי להתיישבות בערבה מלאו 45 שנים. היא אמרה עוד כי היא מקווה כי הרב שיח יהפוך עד מהרה לשיח לאומי, וכי כל אחד מהבאים לכנס יצא עם מטען של רשמים וידע שיאפשר לו לייצג כהלכה את הערבה במקומות הנכונים.

רוח אופטימית פחות הפגין ראש המרצה הקודם, שי בן אליהו, שאמר כי על אף ההצלחה הגדולה, ממשלות ישראל אינן שומות את יישובי הערבה ואת ההתיישבות עם המדבר בראש מעייניהן. שר החקלאות, ישראל כץ, אמר בשיח כי אחת הבעיות בערבה שעליהן לא שמים דגש מספק, הוא היותה של הערבה לא מוכרת דיה עבור מרבית אזרחי ישראל. "רוב הנוסעים לאילת אינם סוטים מהדרך ורואים מה קורה כאן. אם כל אחד מהם היה יודע מה קורה כאן, זה היה מקרין על מקבלי ההחלטות בכנסת ובממשלה".

י"ר הקרן הקיימת, יחיאל לקט, אמר כי לקרן הקיימת יש עניין לעודד את ההתיישבות החקלאית, ולהביא אנשים נוספים שיוכלו להתפרנס מחקלאות באזור. הוא אמר עוד כי ניתן להביא להכפלת המתיישבים במקום, על ידי הצבת מטרה: קליטתן של חמישים משפחות בשנה. הוא מתח ביקורת על הסוכנות היהודית שאיננה תורמת עוד להתיישבות ועל ממשלת ישראל שממעטת להתייחס לאזור בשל היותו חסר משמעות מבחינת ערב בחירות.

סיים את השיח גיל סליון, מנהל הפיתוח בערבה, שאמר כי התיירות הופכת אט אט לספינת הדגל בערבה. הוא ציין כי בין השנים 2000 ל-2004 גדל העיסוק בענף התיירות במאות אחוזים, והתפוסה בצמרים במהלך השנה האחרונה הגיעה עד ל-30 אחוזים. בעתיד צפויה לדעתו התפתחות רבה בענף, כשלהערכתו כ-30 אחוזים מתושבי הערבה יעסקו בשנים הקרובות בתיירות.

מלבד הניית המלומד על המתרחש בערבה בירכו כל המשתתפים בשיח את ראש המו"פ היוצא עזרא רבינס, הודו לו על עבודתו רבת השנים, איחלו לו הצלחה בכל אשר יפנה בעתיד, ובמקביל בירכו את ראש המו"פ הנכנס, שייקה אורן.

בכך תם יום גדוש בפעילות. האורחים שבו עמוסי רשמים מביקורם בערבה חלקם ברכו וחלקם בטיסה לבתיהם. יש לקוות כי האירוע הזה, כמו גם אירועים נוספים בעתיד, יביא להעלאת ההתיישבות בערבה לראש סדר היום הציבורי. מערכת ערבות

זהירות כלבת!

הסכנה האמיתית בכך שהכלב שלכם משוטט היא לא שהוא ינשך מישהו, אלא שהוא ינשך בידי כלב או שועל הנגועים במחלת הכלבת, ואלה ידביקו אותו במחלה. אז יביא כלבכם את המחלה הביתה ויהווה סכנה לסובבים אותו.

התסמינים למחלה עלולים להופיע בתוך זמן קצר, והם יתבטאו בתוך פנות כלפי בני המשפחה, הזלת ריר ובלעית עצמים מסוכנים כמו אבנים. הסכנה הגדולה מכל היא כמובן סי טואציה שבה כלב המשפחה האהוב ינשך או ישרוט את אחד הילדים, ומכאן הדרך היא ארוכה, מסוכנת וקשה. על כן אסור למי מאתנו להניח לכלבים להסתובב לבד בחוץ בלא כל השגחה.

על פי חוק פקודת הכלבת למניעת התפשטות המחלה, צפוי כלב שנתפס משוטט בלא בעליו להילכד ולהישלח לתחנת ההסגר בבאר-שבע, שם יומת, במידה ואין עליו שבב מזהה.

הערבה התיכונה היא שטח פתוח

ונרחב. על כולנו להיות ערניים מאוד לכל חיית בר המשוטטת ביישוב ונראית חשודה. חיות בר לרוב חוששות ממגע אדם, אך כשהן חולות במחלה הן דווקא מחפשות את קרבתנו. כך שאין להתקרב לבעל החיים בשום מקרה, בוודאי כשר הוא מחפש את קרבתכם. כהמשך לשיתוף הפעולה של מועצת הערבה התיכונה בשיתוף עם המחלקה הווטרינרית נקטת המועצה בשני צעדים עיקריים:

1. חוק העזר של המועצה בנושא פיקוח כלבים קובע כי אדם אשר לא חיסן את כלבו נגד מחלת הכלבת, וכל אדם אשר יתיר לכלבו להסתובב בלא ליווי יקבל קנס על סך של 490 שקלים.

2. כלב משוטט יילכד, יועבר למכלאות בבאר-שבע, ובעליו ישא בכל ההוצאות הכרוכות בכך. כלב ללא שבב יומת.

מרבית תושבי הערבה הם שומרי חוק. ככאלה אני פונה אליהם לשותף פעולה במאמץ המשותף של כולנו להדיפת המחלה מאזורנו ולשמירה על איכות חיים נעימה יותר. כמו כן אבקש מכל ההורים להסביר לילדיהם שאסור לגעת או אף להתקרב לכלבים וחתולים משוטטים, ובוודאי שלא לחיות בר. להזכירכם: חובת הסגרת כלב שנושך או חתול ששרט וחשודים כחולים בכלבת מוטלת על בעלי החיה בתוך 24 שעות מרגע הנשיכה בתחנת ההסגר שבב"ש שהטלפון שלה הוא 08*6276913 או 08*6270099.

במידה וננשכתם יש לשטוף את המקום במים זורמים ובסבון במשך דקות מספר, לשים חור חיטוי על המקום ולפנות לסניף קופת החולים הקרוב לשם קבלת זריקת טטנוס. אדם שנושך או נשרט חייב לפנות לתחנת הבריאות הקרובה למקום מגוריו (במקרה הזה אילת או באר-שבע), ולפתוח תיק מקרה נשיכה.

נקודה נוספת לתשומת לבכם: משרד הבריאות שולח פקס למחלקה הווטרינרית רית ובו מידע על נשיכת בעל החיים. במידה והחיה אינה מוסגרת בתחנת הסגר, היא תילקח מבעליה, והם ישאו בכל ההוצאות הכספיות הכרוכות בשינוע בעל החיים.

ד"ר עדי ולרשטיין
טרינרית המועצה

אומרים כן לסביבה בריאה יותר

כגון: מסלולי טיולים מודרכים, הפעלות בחומרים ממחזוריים, דוכני קומפוסט ותנורים אקולוגיים, קירות ידע בנושאים סביבתיים שונים, דוכני אוכל, רפואה אלטרנטיבית, תיאטרון רחוב וכו'.

המטרה השנייה שלנו היא מיחזור חומרים. במסגרתו אנו פועלים לצמצום הצריכה, שימוש חוזר בחומרים, מיון והפרדת פסולת, הקטנת נפח הפסולת ותרומות לנוקשים. כל אלו דברים כה פשוטים שכל אחד מאיתנו יכול לעשותם ובכך לתרום תרומה גדולה לנו, לסביבתנו ולא פחות חשוב לדורות הבאים.

מאז תחילת עבודתנו באזור הצלחנו בשיתוף פעולה הדוק עם המועצה להכניס לשגרת חיי היום יום שלנו, תהליכים אינטנסיביים ונגישים לכל האוכלוסייה של מיחזור הכוללים: איסוף נייר משרדי לבן - בכלובי 'אמניר' הנמצאים בכל מושב, איסוף סוללות משומשות בקרטונים או במתקנים הדקורטיביים הנמצאים במרכז היישוב, איסוף קנקלי לטיר וחצי בכלובי 'אביב', כשקבלן אמור לאסוף את פסולת המתכות ממזבלות היישובים.

הצלחת התהליכים תלויה כמובן בשיתוף פעולה שלכם ובמתן תשומת לב למיון הפסולת הניתנת למיחזור.

המטרה השלישית הנה קשר עם הקהילה - כאן נשמח לקבל פניות מתושבים ולתת ייעוץ בנושאים השונים הקשורים בתחום איכות הסביבה. כמו כן נדאג ליידע את התושבים על ימי עיון ועל פעילויות של הארגונים הירר קים באזורנו. יתרה מכך, נפעל על מנת למנוע זיהום אוויר ומפגעים סביבתיים ממפעלים המצויים באזור ומפריעים לאיכות חיינו. כך למשל לאחר פנית תושבים ופגישות בעניין, הוציאה 'סבי' בה בריאה בערבה' מכתב למנהל מחוז דרום במשרד לאיכות הסביבה - בנושא מפגעי מפעל 'צין אורון', וביקשה לקבל אינפורמציה בנושא.

'סביבה בריאה בערבה' מזמינה אותך לתת יד לתהליכים סביבתיים, לשאול, להציע, להעלות רעיונות ולפקוח את עינינו למפגעים סביבתיים.

לסביבה בריאה!

אורית אביבי
נציגת 'סביבה בריאה בערבה'
סניף הערבה התיכונה.
מושב עין יהב 86820
מלאפון: 058*310964
כתובת דוא"ל: danavivi@arava.co.il

לא מכבר הוקמה עמותת חדשה 'סבי' בה בריאה בערבה' העוסקת בשמירה על איכות הסביבה ופועלת לקירוב תושבי הערבה לעניין. עמותת 'סביבה בריאה בערבה' הינה התארגנות פרטית, אי-מפלגתית, שאינה למטרות רווח.

'סביבה בריאה בערבה' באה לקדם פעילות סביבתית תוך מעורבות של הקהילה, במטרה לקרב את האוכלוסייה לנושאים סביבתיים ולהעלות בקרבה את המודעות בנושאים כגון: מיחזור, צרכנות כלכלית, שמירת טבע, ניצול משאבים, מסלולי טיולים, פיתוח בריקיימא והב עיות הנוצרות מכך.

'סביבה בריאה בערבה' אינה באה לתת מענה במקום הרשויות והגופים המופקדים על איכות הסביבה, כי אם להגדיל את העשייה, ולעסוק בנושאים שעולים מהשטח - מהתושבים, וכמו כן לחלוק ידע.

סניף הערבה התיכונה של 'סביבה בריאה בערבה' החל בפעילותו באפריל 2003, ושם לו למטרה בטווח הקרוב לטפל בשלושה נושאים: חינוך, מיחזור וקשר עם הקהילה.

באזור שלנו, המאופיין באיכות חיים, שטחים פתוחים, תירות מדברית וחך לאות איכותית יש מקום לעשייה, שמירה ופיתוח בר קיימא.

אחד משלושת הנושאים, שבהם אנו רואים אבן יסוד בפעילותנו, הנו תחום החינוך. תחום זה כולל בתוכו הסברה, העלאת המודעות לצרכנות חסכונית, חשיפת האוכלוסייה והתמודדות עם נושאים סביבתיים, מפגעים ומיחזור. הכנסת הרגלים אלה לחיי היום יום בבית, בעבודה בשטחים הפתוחים והחקלאיים, בגני הילדים ובבית הספר תאפשר הפנמה של נושא זה.

פעילויות חינוך בהם אנו לוקחים חלק: ב-31.12.2003 נערכה צעדת בריאות בש" מורת שיוף לתלמידי בי"ס יסודי. כהכנה לצעדה עברו הילדים שעורים בתזונה נכונה ובבישול אוכל בריאותי. הצעדה התקיימה במסלול יפהפה, ועם סיום הצעדה השתתפו הילדים בפעילות שיקום שמורת שיוף, הפעלות כיתתיות ולסיום נטלו חלק בטורניר ספורט בית ספרי.

פעילות נוספת שלקחנו בה חלק הייתה ב-7.2.2004 במסגרת אירועי ט"ו בשבט. הפעילות נקראה 'ט"ו בשבט - ירוק במדבר' - מתנ"ס ערבה וכללה הפנינג משפחתי בדגש על פעילות סביבתית

מדיניות המועצה אזורית ערבה תיכונה בנושאי איכות הסביבה בהתאם לתקן ISO-14001

- המועצה תקיים מערכת ניהול סביבתי לפי דרישות התקן הבינלאומי ISO-14001.
- המועצה תקיים את החוקים והתקנות של המשרד לאיכות הסביבה במדינת ישראל הנוגעים לפעולתה.
- הנהלת המועצה תקצה משאבים ואמצעים נדרשים, בהתאם לתקציבה, לצורך הפעלה תקינה של המערך הסביבתי.
- הנהלת המועצה תקבע יעדים סביבתיים ותפעל להשגתם, לשיפורם ולעד-כונם מדי תקופה. הנהלות יחידות ארגוניות יגדירו את היעדים הסביבתיים שלהן בהתאמה ליעדי המועצה.
- כדי להבטיח בקרה על השגת היעדים בתחום איכות הסביבה יבוצעו ניטור תקופתי וסיקורי סביבה, ינותחו סיבות לחריגות ויבוצעו פעולות תיקון ומניעה.
- המועצה תכלול שיקולים סביבתיים, בתהליכי הפיתוח, הבניה, הספקת השירותים בשאיפה לצמצם השפעות סביבתיות שליליות.
- המועצה תפעל בשיתוף פעולה עם הרשויות הממונות, עם לקוחותיה וספי-קיה בכל ההיבטים הנוגעים לאיכות הסביבה.
- המועצה תפעל להידוק הקשר עם המועצות האזוריות הסמוכות לה לקידום איכות הסביבה ברמה אזורית.
- השמירה על איכות הסביבה היא מעניינו ובאחריותו של כל אחד מאתנו.

הסתיים המבדק השנתי לאיתור מפגעים סביבתיים

המבדק השנתי שעברנו לאחרונה סייע לרענון המערכות המטפלות בנושאים הסביבתיים, כשחלקם קשורים באיכות חיינו ובפרנסתנו. עיקר ההערות שקיבלנו במבדק הופנו להשלכת פסולת באתרי הפסולת הגר שיות, ולעובדה שלא נעשית בתוך האתר הפרדת פסולת לסוגיה. מעבר למטרד הסביבתי שנוצר מהדלקת גזם ולצדו פלסטיק וערמת לוחות אסבסט המביא לגלישת עשן לתוך המושב, המושב עובר על חוק עזר של המר עצה לשמירה על איכות הסביבה המגדיר במדויק את הכללים בנושא.

נושא נוסף שראוי לתשומת לב ומאיים על פרנסתנו הוא הטיפול במפגעים סביבתיים, כגון העשבייה בין החלקות, הגידולים החקלאיים שאין בהם טיפול במזיקים או שאינם מפונים מיד בתום הקטיף, ואריות הפלסטיק המגיעות לבתי האריזה מרשתות השיווק שבהן פרי הנגוע בזבוב היס התיכון. במקרים מעין אלה מתערבים גם שירותי הגנת הצומח של משרד החקלאות המשמשים כרפרנטים של שירותי הגנת הצומח האמריקאי. אלה מבקשים הקפדה על ניקיון האזור ממפגעים פיטוסנטריים.

אין זה מסובך לשמור על סביבה נקיה. מדענות לצורך בכך יכולה לפתור רבות מהבעיות.

שוב כתזכורת למעונינים: תושב הערבה התיכונה, יצרן חקלאי או תעשיין, יכול לעשות שימוש במותג על גבי אריות השיווק, תעודות משלוח וחשבר-ניות.

אבי שדה
יו"ר הוועדה החקלאית

זבוב החול - מטרד סביבתי בערבה

על אף גודלם הזעיר, זבובי החול יכולים לגרום נזקים לבני אדם. הנחיות ועצות להדברה ולהגנה מפניהם

הנחיות לקהל הרחב

להדברת זבוב החול בתוך מבני מגורים (ע"י התושבים)

ריסוס בתכשירים ביתיים המאושרים לחרקים מעופפים, על מקומות העמידה של זבוב החול. זבובי החול ניכרים בכני פיהם המורמות ובמעופם בצורת דילוגים. ניתן להשתמש בלוחיות אידוי לחיית יתושים.

הגנה על האוכלוסייה האנושית

רצוי להימנע בתוך מבנים מטופלים נגד זבוב החול במשך שעות הפעילות של הזבוב. באזורים נגועים רצוי להתקין רשתות צפופות על פתחי הבתים. כמו כן ניתן לרסס את הרשתות בתכשירים ביתיים להדברת חרקים מעופפים.

באזורים אנדמיים אין לשבת או ליישון בשעות החשיכה בסביבת מחילות פסמונים וגרבילים. לאנשים העומדים לשהות בחוץ באזורים ובזמנים המועדפים לפעילות זבוב החול מומלץ למרוח חומרים דוחים (בד"כ מכילים DEET) על עור חשוף (פנים, זרועות). יש להימנע משימוש יתר על ילדים וממוגע החומר עם עיניים, פה, כפות ידיים ופצעים. במקרה של חשש להרעלה יש לפנות לרופא.

זבוב החול פעיל באזורנו גם בעונה זו של השנה (טמפ' גבוהה יחסית), כך נתגלו בעין יחב מספר מוקדים פעילים.

חשוב מאוד לדווח למרכז המשק ול-אחראי תברואה ביישוב על מפגעי זבוב החול בהקדם על מנת למפות את האזור הנגוע ולהיערך לטיפול מהיר.

שמאל חיים
תברואן המועצה

הפנימיים: הטפילים מחוללי המחלה מתרכזים באברים הפנימיים ומועברים לאדם על ידי זבוב החול בעיקר מכלבים. במהלך השנים דווחו מקרי מחלה בודדים שפגעו בבני אדם ממספר מצומצם של כפרים בגליל המערבי. בעבר אותרו כלבים חולים וכלבים הנושאים את הטפילים ביישובים נטף (מורדות המערביים של הרי ירושלים) ונילי (אזור מודיעין), מקרה מחלה אחד שפגע בבן אדם דווח בישוב מתתיהו (אזור מודיעין).

2. מחלת הליישמניה של העור: הטפילים מחוללי המחלה מתרכזים בשולי הפצע ומועברים לאדם על ידי זבוב החול ממכרסמים נגועים. מאגר הטפילים מצוי ברוב אזורי הארץ בעיקר בגרבילים (פסמונים ומריונים). יתכן שבאזורי גב ההר גם חולדות מהוות מאגר טפילים. המחלה מתבטאת בהופעת פצעים בעור העלולים

רימה, אורכה 5 מ"מ

להישאר פתוחים זמן רב, ולהשאיר צל-קות ניכרות. מוקדי מחלה נמצאו באזורים הבאים: ערבה, מרכז הנגב, בקעת הירדן דרומית למושואה, המורדות המזרחיים של הרי יהודה ואזור ואדי חמם (צפונת מזרחית לטבריה).

זבובי חול: זכר (משמאל) ונקבה, אורך הזבוב כ-3 מ"מ

רביים. רק הנקבות עוקצות ועקיצותיהם מכאיבות ומטרידות.

המחלה

באזורנו מספר טפילי ליישמניה מחוללי מחלה המועברים על ידי זבוב החול. זבובי החול נדבקים בטפילים על ידי עקיצת בעל חיים נגוע ומעבירים אותם הלאה על ידי עקיצת פרטים אחרים, בדרך כלל מאותו המין. בני האדם נדבקים באקראי כשהם נעצצים על ידי זבוב חול נגוע. בארץ שתי צורות עיקריות למחלה: ליישמניה של האברים הפנימיים (ליישמניה ויסצרלית) וליישמניה של העור (חבורת יריחו).

1. מחלת הליישמניה של האברים

רקע ביולוגי

זבובי חול, השייכים לקבוצת היתושים, עלולים להעביר לאדם טפילים חד תאיים מהסוג ליישמניה (Leishmania). טפילים אלה גורמים למספר מחלות הנקראות בשם כללי ליישמניאזיס.

זבובי החול (השייכים לסוג פלבוטומוס - Phlebotomus), נפוצים בחלקים נרחבים של הארץ. הדרגות הצעירות מתפתחות במקומות לחים ועשירים בחומר אורגני. הבוגרים הנם חרקים שעירים ובהירים בעלי רגלים ארוכות שאורכם 1-3 מ"מ. הם ניכרים בכנפיים המורמות בצורת V בשעת מנוחה, ובתעופה בצורת דילוגים ללא זמזום. זבובי החול פעילים בעונה החמה בשעות החשיכה ובין הע-

בוקר טוב ויטנאם (מיאנמר, תאילנד, נפאל, טיבט ועוד...)

לפני סיום

- השנה נאלצנו לחלק את המשתלמים, עפ"י קריטריונים שנקבעו במשותף עם מרכזי המשקים והרכזות. לחקלאים רבים שטיפחו במשקיהם סטודנטים בשנים קודמות לא הגענו השנה. על כן, קבלו את התוצאות, ואנו מקווים שנמשיך לשתף פעולה בשנים הבאות.
- בחודש אוגוסט האחרון קיבלנו בתאילנד פרס הוקרה מראש הממשלה התאיר לנדי על שיתוף הפעולה המוצלח בין מרכז המשתלמים ומשרד החינוך התאילנדי. את הפרס קיבל בשמונו שגריר ישראל בתאילנד!

ויטנאם פיליפינים?

לאחר תכתובת עם שגרירות ישראל במדינות אלה, נפתח ערוץ זה להידברות ומעורר הדים חיוביים ביותר. אנו מקווים שכבר בשנת הלימודים הבאה, ספטמבר 2004, יגיעו סטודנטים אלה להשתלמות במרכז שלנו. לכל החקלאים המחזיקים במשקיהם משתלמים, למנחים ולכל השותפים-בלעדיכם לא היה יכול הפרויקט להצליח ויעל כך אנו מוקירים!

גלעד לבני

מנכ"ל החברה לפיתוח הערבה
חני ארנון
מנהלת מרכז המשתלמים

השנה, לראשונה, פתחנו את שנת הלימודים במרכז החדש בספיר. אין ספק שיתרוגות המקום רבים ותורמים לאווירה האקדמית הן של הסטודנטים והן של המרצים. במרכז - כיתת מחשבים ועוד שתי כיתות לימוד המצוידות בכל העזרים המתקדמים ללימוד.

לשמחתנו רבים המשתמשים במרכז גם בקרב תושבי הערבה: תלמידי ב"ס, תיירנים, משתתפי קורסי מחשב, קורס נהגי אמבולנס ועוד...

ומה יש לנו השנה

- 150 סטודנטים תאילנדים לדיפלומה המחולקים ל-3 קבוצות. סטודנטים אלו הגיעו במסגרת הסכם ההבנות שנחתם בינינו לבין משרד החינוך התאילנדי, במסגרתו אנו מחויבים למקצועיות ולשעות לימוד מוגדרות.
- 40 סטודנטים לדיפלומה ממיאנמר. זו השנה הראשונה בה אנו מפעילים את תכנית הדיפלומה גם לסטודנטים ממדינה זו.
- 110 סטודנטים ממיאנמר המחולקים ל-2 קבוצות ולומדים במסלול הרגיל.

• סוף-סוף קיבלנו את אישורו של משרד הפנים להבאת הקבוצה הטיבטית. הקבוצה המונה 50 משתלמים חיכתה מזה 3 חודשים בהודו.

• ברצוני להודות ולפרט בנושא עבודות החקר של הסטודנטים ובכל הכרוך בהן. מרכיב חשוב בשנת לימודיהם של הסטודנטים לדיפלומה היא עבודת החקר. כל סטודנט מלווה על ידי מנחה ישראלי, תושב הערבה, בעל תואר בתחום החקלאות (בד"כ). בעבודה משותפת של החקלאי, המנחה והסטודנט נבחר הנושא לעבודת החקר. הסטודנט עוסק באיסוף הנתונים במהלך שהייתו בערבה בליווי צמוד של המנחה. מניסיונו אנו בטוחים שתמיכה ועזרה מצד החקלאי מבורכת, ותוצאותיה ניכרות בעבודת הסטודנט.

• אנו פונים לכל החקלאים לאפשר לסטודנטים לבצע את עבודת המחקר בתנאים הדרושים, להתעניין ולהשיב על שאלותיהם, ולעזור באיתור מידע נוסף ממקורות שונים. עם סיום הניסוי יעזור המנחה לסטודנט בנייתוח הנתונים שנאספו, בהסקת המסקנות ובכתיבת העבודה להגשה.

לפני עזיבת הסטודנטים נציג את העבודות בפני כל הכיתה בהשתתפות המנחה, צוות המרכז והחקלאי.

• השנה, בשל ריבוי מס' הסטודנטים לדיפלומה הגדלנו מאוד את מספר המנחים העומד נכון להיום על 14 מאנשי הערבה. נשמח לשתף ולהגדיל את מאגר המנחים והמרצים מקרב התושבים.

ארץ המכתשים והערבה

הפתעות במכתש חתירה

מה במסלול: תצפית הר אבנון, עצים מאובנים, חולות צבעוניים, מסלול רגלי ב"סנפיר" (קצר או ארוך) ועין ירקעם.

נתחיל את סיורנו בעיירה ירוחם. משם ניסע על הכביש הראשי, מס' 225, לכיוון מזרח. לאחר נסיעה של כ-5 ק"מ נגיע לשלט "מצפור הר אבנון". נפנה צפון מזרחה כ-1 ק"מ (1).

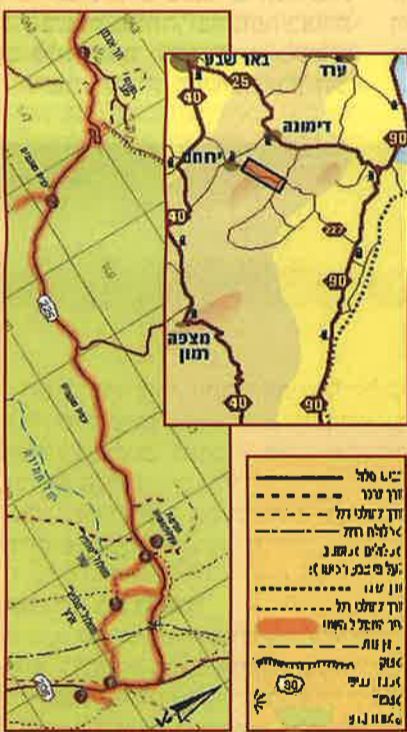
במקום תצפית מרהיבה על נופיו של המכתש הגדול - מכתש חתירה. על גבי מדרגות הגיר המלוטשות המוליכות למצפור. נראה צדפים מאובנים דמויי מגלונים. מאובנים הם ערך טבע מוגן, ואל לנו לקחתם מכל מקום בשטח.

לאחר שנסיים את התצפית נחזור לכביש 225 וניסע מזרחה. אחרי כ-2.5 ק"מ נמצא סימון שבילים הפונה דרומה. נחנה בצד הכביש הראשי ונתחיל לשוטט בשביל המסומן אדום (2). הפתעה!! במקום הזה נמצא גזעי עצים מאובנים בני כ-135 מיליוני שנים. משנסיים את הטיול ב"יער" המאובנים נחזור לכביש 225, ונמשיך בנסיעה דרומה למרחק של כ-5.5 ק"מ.

מצפון לכביש נמצאת חורשת אקליפטוסים ולידה אתר החולות הצבעוניים (3). כדאי להצטייד בבקבוקים שקופים או במבחנות קטנות. את הבקבוקים המלאים מומלץ לאטום בעזרת שעווה של נר.

מול הכניסה לאתר החולות הצבעוניים ומדרום לה נמצא סימון שבילים שחור המוביל אותנו למסלולי ה"סנפיר" (4). נטפס בו כ-1 ק"מ עד נקודת תצפית נאה (5). בנקודה זו ישנו מפגש שבילים שחור-ירוק. נרד בשביל הירוק צפונה ונחזור לאתר החולות הצבעוניים. זהו מסלול "סנפיר" קצר.

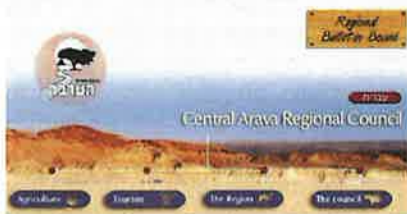
למיטיבי הלכת מומלץ ללכת בשביל המסומן שחור עד כביש 206 (6). זהו מסלול "סנפיר ארוך".

נסיים את מסלולנו בעין ירקעם - ניסע מזרחה על כביש 225 עד מפגש עם כביש 206. במפגש זה יש לפנות דרומה כ-1 ק"מ עד שלט עין ירקעם, ממנו נפנה מזרחה. נחנה את הרכב במגרש החנייה (7). הליכה רגלית קצרה בשביל מסומן כחול, תוביל אותנו לפינת חמד עטורה בסלעי גיר מלבנים, צמחיה עשירה, ובעונת החורף והאביב גבי מים מלאים.

עייפים אך מרוצים נשוב אל מקום הלינה שלנו במדרשת "ביחד" בירוחם.

לב הערבה - חלום של מקום מידע והזמנות: 1*800*225007

אינטרנט ערבה 6 שנים לפעילותו

"אינטרנט ערבה" הוקם בסוף שנת 1997. עד אז לאינטרנט ניתן היה להגיע רק בחיוב - ורק אנחנו הצענו חיוב מקומי וק" רוב. התחלנו עם 8 קווי טלפון ואח"כ 16. בתוך זמן קצר הגענו ל-70 מנויים, ומאז מספר המנויים בעלייה מתמדת.

קצת נתונים - נכון לעכשיו:

- כיום ב"אינטרנט ערבה" ישנם 450 מנויים, ע"פ החלוקה הבאה: 250 - מנויי כבלים, 90 - מנויי ADSL, והשאר מנויי מדים חיוג.
- כל חודש עוברים במערכת שלנו בהצלחה כ-60 אלף דברי דואר (!)
- במערכת האנטי-וירוס המרכזית "נלכ" דים" בכל חודש כ-3,000 וירוסים. בחודש האחרון המספר עלה ל-30,000.
- רשומים ומאוחדים אצלנו 15 שמות מתחם (דומיניים).
- כל שבוע מגיעים ל"אתר הערבה" כ-2000 מבקרים - רק מהדפים הראשיים (אחרים מגיעים גם מקישורים פנימיים ומחדף למנויים).
- בדפי התיירות שבאתר מיוצגים 62 עסקי תיירות בארבע קטגוריות. ל-13 מתוכם יש אתרים שנבנו אצלנו.

אינטרנט מהיר בערבה

מזה שנתיים קיימת בערבה מערכת האינטרנט בכבלים שהיא כולה פרי תכנון וביצוע של החברה לפיתוח. מאוגוסט 2003 החלה "בזק" להכניס לערבה גם את קווי ה-ADSL, כך שבפרוש ניתן לומר היום שגם הערבה מחוברת לאינטרנט המהיר. מומלץ לכל מי שמעוניין להתחבר לאינטרנט מהיר לפנות אלינו ולקבל פרטים מדויקים. חשוב מאד לדעת לפני שמתחברים מהם היתרון וזה החסרונות של כל מערכת.

חדש במחלקת התקשוב - קורסים בנושאי מחשבים ואינטרנט

אחת המטרות המוצהרות שלנו היא לתת למבוגרים באזור את הכלים שיאפשרו

להם שימוש והפקת תועלת מן האינטרנט בפרט ומהמחשב בכלל. בשל ההתפיסות תחיות שחלו בצורת העבודה בחקלאות, ובשל התבגרות האוכלוסייה וכניסה של בני הדור השני לעבודה במשקים, התפנה זמן שניתן לנצל ללימוד השימוש במחשב לשם הרחבת אופקים ולפיתוח הקשרים עם העולם. בנוסף, יותר ויותר מתעורר צורך לשימוש במחשב ובאינטרנט לעסקים. חברות היצוא מתקשרות עם הח"קלאים בעזרת דואר אלקטרוני, לעבודה מוכנסות תוכנות ממוחשבות, יצירת תעודות משלוח ועשית ברוב המקרים דרך האינטרנט, וחקלאים נדרשים למלא ולשלוח טבלאות אקסל, ולהחזיר נתונים בטפסי וורד. מסתבר כי גם אלו שלפני זמן לא רב נרתעו מן הנושא, ועל כל דבר פנו לילדיהם לעזרה (ראינו קצת היפוך יוצרות בנושא הזה...), פתוחים היום יותר להעז ולנסות בעצמם.

במשך תקופה ארוכה לא התקיימו בערבה חוגי מחשבים, ומי שרצה ללמוד נאלץ לנסוע לאילת או לבאר שבע. לאחר שהתברר כי אמנם קיים ביקוש, החלטנו ליזום ולפתוח חוגים בנושאי מחשבים ואינטרנט. לשם כך כיתת המחשבים המשוכללת שבמרכז המשתלמים הוכנה לעבודה בעברית מלאה, הופצו שאלונים לכל התושבים, ועל פי הביקוש פתחנו בשלב הראשון קורסים למתחילים בוורד, אקסל ואינטרנט. כ-40 איש ואשה השתתפו בקורסים אלו שהסתיימו לא מכבר. היום אנו עומדים בפני פתיחת המחזור השני שיחל באמצע פברואר-תחילת מרץ: וורד ואקסל מתקדמים, ושוב אינטרנט מתחילים למבוגרים בשל הביקוש הרב. קורסים אחרים ייפתחו על פי הביקוש: הכרת המחשב, הכנת מצגות ב-power point, טיפול בתמונות, open office (ראו פרטים באתר הערבה). כל קורס ייפתח בתנאי שיהיו 10 משתתפים ויותר.

ההרשמה נמשכת... גילה טל, "אינטרנט ערבה"

תחרות הטיסנים תצא לדרך בסוף החודש

ביום שישי, 27 לפברואר 2004, תתקיים תחרות מוקדמות, וביום שבת, 28 לפברואר 2004, הופעות ראווה ומקצי הגמר. בנוסף, תתקיים פעילות לילדים בנושאי תעופה, דוכנים למכירת אביזרי טיסנים, מסוקים ומכוניות בשלט רחוק ומתקני שעשוע מתנפחים לילדים. בכל שנה מגיעים לאירוע אלפי צופים. בשנה שעברה הגיעו כ-5000 איש ואנו מצפים למספר דומה ואף גבוה יותר גם השנה. מחיר כניסה - 15 ש"ח לאדם. החנייה חופשית. לנוחיות הקהל - ישיבה בטריבונות (ללא תשלום). באירוע יהיה ניתן לצפות גם מאזורים הסמוכים לטריבונות.

טיסות ראוה, טיסות לילה וקבוצה של מטיסים גרמנים שיציגו טיסות מבנה עם טיסני סילון ונחשבים לאטרקציה באירופה.

בימים שישי ושבת, 27-28 לפברואר 2004, תתקיים במנחת עין-יהב שבערבה "תחרות הערבה הפתוחה" לטיסנים ומסוקים מונחי רדיו. האירוע מתקיים זו השנה הרביעית ברציפות, וסוחף לתוכו את מיטב הטיסנים בארץ, וזהו האירוע הגדול, האיכותי והמקצועי בארץ המתקיים בתחום מזה 4 שנים.

האירוע מתקיים בחסות המועצה האזורית ערבה תיכונה, "החברה לפיתוח הערבה" והסוכנות היי-טכנית. האירוע הוא פרי יוזמתם של גלעד לבני, מנכ"ל "החברה לפיתוח הערבה" וטיסני ותקי, ויוסי שואקה, מבכירי הטיסנים בארץ, בשיתוף עם מועדון הטיסנים הגדול בארץ, "ג'ט-קלאב". במהלך הפעילות יתקיימו מפגני תצוגה וראווה של טיסנים ע"י בכירי המטיסים בארץ אשר יציגו

אוסף ניר רכזת תיירות "לב הערבה"